

INHOUD

AAN DE LEZER

7

Sprituele grondslagen voor de gezondheidszorg

9

Dornach, 7 april 1920

Een fundamenteel probleem: het intellectualisme. Menselijk verlangen naar democratische ordening van alle aangelegenheden. Op het gebied van de hygiëne tegenwoordig ondemocratisch geloof in autoriteit. Openbare gezondheidszorg. – Huidige basisovertuiging ligt in de wetenschap: alles is een mechanisch, fysisch of chemisch proces in het materiële. Verklaring vanuit atomen en moleculen. Alleen antroposofische geesteswetenschap helpt bij de verwarring veroorzaakt door het onderscheid tussen lichamelijke, geestelijke en psychische ziektes. Spirituele wereldbeschouwing: het materiële lichaam is een schepsel van de voorgeboortelijke ziel. In de organen is de ziel onderverdeeld in concrete processen: werkingen van lever, ademhaling, hart en brein. Materie als manifestatie van de geest. Inhoudelijke beschouwing over de geest. Abstrakte begrippen als objecten van de huidige wetenschap. In het handboek van het zenuwstelsel staat niets over de waarde, het wezen en de waardigheid van de mens. Geesteswetenschap leidt tot de gehele mens. Afwijkingen leiden naar kosmische verbanden. Diepere betekenissen van het leven. Begrip van het andere individu. Het gezonde en het zieke in de medemens. Sociale effecten door kennis van zaken: sociale omvorming. Gezondheidszorg leidt naar de medemens. Psychoanalyse denkt materialistisch. Ziektes in geest en ziel worden veroorzaakt door organische stoornissen. Ziele-indrukken ontmoeten defekte organen. Psychoanalyse = diagnose zonder therapie. Lichamelijke behandeling noodzakelijk. De lichame-

lijke kant van de temperamenten. Fouten in de opvoeding van kinderen leiden later tot psychische aandoeningen. Psychische of geestesziekten berusten op orgaanstoornissen. Bij lichamelijke ziektes: het geestelijke zoeken. Sociale instellingen werken in op de lichamelijke gezondheidszorg. Kinderen goed leren ademen; luid en duidelijk met klinkers en medeklinkers laten spreken. De specialismen samenvoegen tot een omvattende visie. Kinderen moeten leren om bij het spreken de lucht te verbruiken. Een gezonde ziel bouwt een gezond lichaam op. Opvoedingsvraagstukken vaak medische vraagstukken. Bij geestesziekten alleen met orgaangenezingen helpen. Imaginatie, inspiratie en intuïtie werken gezondmakend. Niet alleen intelektualistische notities verzamelen. Gezondmakend effect van de geesteswetenschap door gezond verstand. Door te veel slaap ontstaat de neiging tot epidemische ziekten. Zeven uur slaap voldoende. Een onafhankelijk vrij geestesleven ook in de hygiëne: er mogen geen staatsnormen gelden, en geen individuele economische machten. Gezondheidszorg vanuit sociaal inzicht. Kernpunten van het sociale vraagstuk. Sociale driegeleding.

VRAGENBEANTWOORDING

43

Kruisspin. Bilzekruid. Slapen met de ramen open. Abnormale dispositie van de organen bij criminelen. Het emotioneel-gevoelsmatige werkt in op de klieractiviteit. Defecte organen bij geestesziekten en bij misdadigers. Theosofie en antroposofie. Het ontstaan van epidemieën. Parallelliteit van de processen in ziel en geest en in organen. Sfeer voor micro-organismen. Tyfus. Lichamelijk-organische stoornis als oorzaak van geestelijk-psychisch lijden. Hypochondrie, chronische defekten in de longen. Temperamenten en organen. Iriscopie. De relatie van ziekten met het verloop van de wereldgeschiedenis: er zit een geestelijke stroming achter. Ziekten moet men genezen. Karma laten werken zonder te helpen is verkeerd.

AANTEKENINGEN

61

OVER DE VERSLAGEN VAN DE VOORDRACHTEN

65